

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Ζ΄ - ΣΥΝΟΔΟΣ Β΄
ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ
ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΩΝ
ΑΚΡΙΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ
ΤΗΣ ΘΡΑΚΗΣ ΚΑΙ ΤΩΝ
ΝΗΣΩΝ ΤΟΥ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ

Αθήνα, 14 Φεβρουαρίου 1992

Προς
την Ολομέλεια
της Βουλής των Ελλήνων
(Δια του Αξιότιμου Προέδρου
αυτής κ. Αθανασίου Τσαλδάρη)

Ενεργώντας σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 45 του Κανονισμού της Βουλής και σε εκτέλεση της από 30 Νοεμβρίου 1990 αποφάσεώς σας, έχουμε την τιμή να σας υποβάλλουμε έκθεση την οποία συντάξαμε μετά την ολοκλήρωση των εργασιών της επιτροπής μας και παρακαλούμε τον αξιότιμο κ. Πρόεδρο να μεριμνήσει για την ανακοίνωσή της στη Βουλή και την υποβολή της στην Κυβέρνηση.

Λόγω της μεγάλης εθνικής σημασίας του θέματος παρακαλούμε να μελετήσετε την πρόταση της Επιτροπής να παρουσιασθεί η Έκθεση σε πανηγυρική Ολομέλεια της Εθνικής Αντιπροσωπείας.

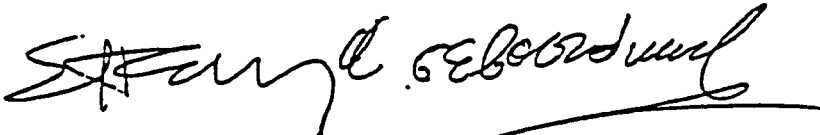
Μετά τιμής

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΑΠΑΘΕΜΕΛΗΣ

ΑΛΕΞΗΣ ΣΕΒΑΣΤΑΚΗΣ

Π Ο Ρ Ι Σ Μ Α

ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ
ΓΙΑ ΤΗ ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ ΤΟ ΑΝ. ΑΙΓΑΙΟ

Η Διακομματική Επιτροπή του Εθνικού Κοινοβουλίου συγκροτήθηκε για να μελετήσει τα προβλήματα και να υποβάλει προτάσεις για την ανάπτυξη της θράκης και των νησιών του Αν. Αιγαίου.

Αφού άκουσε τις απόψεις των αρμόδιων κυβερνητικών οργάνων.
Αφού επισκέφτηκε όλους τους νομούς και τις επαρχίες της περιοχής.
Αφού συζήτησε με όλους τους τοπικούς αντιπροσωπευτικούς φορείς, την αυτοδιοίκηση, τα συνδικάτα, τους συνεταιρισμούς, τα επιμελητήρια, τα επιστημονικά και πολιτιστικά σωματεία.

Σήμερα παραδίδει στην Εθνική Αντιπροσωπεία το τελικό της πόρισμα.

1. ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΑΡΧΕΣ

Συμφωνούμε όλοι ότι είναι απολύτως αναγκαίο να διαμορφωθεί μια μόνιμη εθνική αναπτυξιακή στρατηγική για τη Θράκη και το Αν. Αιγαίο που αποτελούν σήμερα τον πιο νευραλγικό και κρίσιμο χώρο της ελληνικής επικράτειας.

Χρειάζεται γι' αυτό η πανεθνική συσπείρωση και κινητοποίηση όλων των φυσικών και ανθρώπινων πόρων της περιοχής.

Απαιτείται, όλοι οι Έλληνες, οι πολιτικοί φορείς, το εθνικό κοινοβούλιο, να ενστερνιστούμε τη θέση ότι η ανάπτυξη των κρίσιμων παραμεθόριων περιοχών της χώρας και ιδιαίτερα αυτών που βρίσκονται στο ανατολικό μας σύνορο, αποτελεί όρο εθνικής επιβίωσης.

Και ότι αυτή η σταθερή μας απόφαση δεν περιορίζεται σε γενικόλογες διακηρύξεις, παράθεση ευχών και επιθυμιών ή άθροισμα ετερόκλητων επιδιώξεων. Αλλά επιβάλλεται να αποτελέσει ένα μόνιμο πλαίσιο εθνικής πολιτικής με σαφείς, με συγκεκριμένο χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης και κοστολογημένους στόχους και επιλογές.

Θέλουμε αυτή η πολιτική να εντάσσεται σ' ένα σχέδιο εθνικών προτεραιοτήτων για τις δύο περιοχές.

Να προωθεί την Περιφερειακή Ανάπτυξη όχι μόνο σε έργα υποδομής αλλά με σαφείς παραγωγικές ιεραρχήσεις, με γενναία αποκέντρωση πόρων, με επενδυτικά κίνητρα και αξιόπιστους διοικητικούς και τεχνικούς μηχανισμούς υποστήριξης.

Θέλουμε με αυτή την πολιτική να εφαρμόζονται ταχύρρυθμα προγράμματα ανάπτυξης, προσαρμοσμένα στις εθνικές προτεραιότητες και σε πλήρη αντιστοίχιση με τις δυνατότητες της περιοχής, που αρθρώνονται κατά περιφέρεια και νομό.

Να λαμβάνονται όλα τα αναγκαία μέτρα (θεσμικά, οικονομικά, διοικητικά, κοινωνικά) που διευκολύνουν την εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Για το σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να διατεθούν πολλαπλάσιοι πόροι και να ενισχυθούν με κάθε δυνατό τρόπο οι θεσμοί του Δημοκρατικού Προγραμματισμού ώστε να μεγιστοποιηθεί το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα.

Στα πλαίσια αυτά κρίνουμε αναγκαίο ότι στο εθνικό επίπεδο πρέπει αμέσως να προχωρήσουμε:

- σε αναδιανομή του εθνικού εισοδήματος και του πλούτου υπέρ των δύο περιοχών
- σε ένταξη τοπικών προγραμμάτων στο εθνικό πρόγραμμα για την ταχύτερη απορρόφηση πόρων

- θεσμοθέτηση ειδικών πόρων μέσω του κρατικού προϋπολογισμού για ταχυσυρραμικά προγράμματα που αφορούν τις υποβαθμισμένες ζώνες της θράκης και τα μικρά νησιά του Αν. Αιγαίου
- σε δέσμευση ότι ένα σημαντικό ποσοστό από τους πόρους που συσσωρεύονται στις περιοχές θα επανεπενδύονται σ'αυτές.

Ταυτόχρονα μπορούμε να διευρύνουμε σημαντικά τους Κοινοτικούς Πόρους, που σήμερα είναι μια πηγή πρόσθετης χρηματοδότησης των ακριτικών περιοχών, με τεράστια αποθέματα.

Γι'αυτό προέχει:

- Η ευρύτερη δυνατή αξιοποίηση των Ειδικών Προγραμμάτων της ΕΟΚ για τη θράκη και το Αιγαίο.
- Η συστηματική ενημέρωση για τα πολυάριθμα κοινοτικά προγράμματα και η ένταξη σ'αυτά διαφόρων επενδυτικών προτάσεων είτε από συλλογικούς φορείς, είτε από ιδιώτες επενδυτές.
- Η προετοιμασία και προβολή έτοιμων Επενδυτικών Σχεδίων από τους δημόσιους φορείς και τους τοπικούς αναπτυξιακούς θεσμούς.

Επι πλέον σε κάθε νομό πρέπει να διαμορφωθεί συγκεκριμένο ειδικό πρόγραμμα που να αξιοποιεί επενδύσεις των ελλήνων της διασποράς.

Τέλος με κριτήρια διαφανή και ελεγχόμενα και με διαδικασίες συμμετοχής της Τοπικής Αυτοδιοίκησης να προχωρήσουμε σε προγράμματα παραγωγικής αξιοποίησης της δημόσιας και κοινωνικής περιουσίας.

2. ΕΘΝΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ

Για μας υπάρχει ένα νήμα που συνδέει και θα συνδέει πάντοτε τη θράκη με το Ανατολικό Αιγαίο και την Κύπρο. Μια νοητή γραμμή που αποτελεί τον ακρογωνιαίο λίθο μιας εθνικής στρατηγικής για τον ελληνισμό.

Η ακεραιότητα, η κυριαρχία και η ασφάλεια της χώρας μας εδώ αποκτούν κρίσιμη σημασία. Ιδιαίτερα στη δεκαετία που διανύουμε αυτή ακριβώς η περιοχή βρίσκεται στο στόχαστρο της εξωτερικής απειλής καθώς εμπεριέχει τα κεντρικά ζητήματα που προβάλλει η Αγκυρα ως παράλογες και προκλητικές διεκδικήσεις.

Η Ευρώπη πρέπει να αποκτήσει συνείδηση μιας ιστορικής αλήθειας. Οτι η Θράκη και το Αν. Αιγαίο είναι το φυσικό ανατολικό της σύνορο. Όχι μόνο γεωγραφικό αλλά κυρίως οικονομικό, πολιτιστικό και ιδεολογικό. Η ευρωπαϊκή άμυνα με την ευρύτερη έννοια του όρου ταυτίζεται εδώ με την εθνική μας άμυνα και γι' αυτό η Κοινότητα οφείλει να αντιμετωπίσει την περιοχή ως ευρωπαϊκό σύνορο.

Δεν συμβαδίζουν όμως αυτά με την διαπίστωση ότι αυτός ο χώρος είναι (κατά το μεγαλύτερό του μέρος) υποβαθμισμένος αναπτυξιακά και παραγωγικά. Οτι βρίσκεται πολύ πιο πίσω από τις αναπτυγμένες περιοχές της χώρας και πολύ περισσότερο της Κοινότητας. Και ότι επι πλέον διαθέτει ιδιαιτερότητες που δυσκολεύουν σημαντικά την όποια προσπάθεια.

Το κόστος μεταφοράς και το λειτουργικό κόστος είναι αυξημένα. Οι δυσκολίες των επικοινωνιών και των μεταφορών συμβαδίζουν με την έλλειψη έργων υποδομής στη Θράκη και την πανσπερμία των νησιών του Αιγαίου.

Η μικρή παραγωγική δυνατότητα του νησιώτικου συμπλέγματος συνυπάρχει με την ασχεδίαστη και ανισόμερη ανάπτυξη της Θράκης.

Το δημογραφικό τοπίο εμφανίζει εγγενή και επίκτητα προβλήματα, καθώς η γεωπολιτική θέση των δύο περιοχών, το κόστος και οι συνθήκες ζωής, δεν είναι ικανά να κρατήσουν τον πληθυσμό.

Αυτά συνθέτουν την κοινότητα των προβλημάτων που πρέπει να αντιμετωπιστούν.

Από την άλλη μεριά υπάρχει ο δύσκολος οικονομικός, αναπτυξιακός και πολιτιστικός ανταγωνισμός, η ανοιχτή επικοινωνία και η διεθνοποίηση των αγορών. Αν συνδυαστούν αυτά τα νέα δεδομένα με την ταχύρρυθμη ανάπτυξη της Αν. Θράκης και των παραλίων της Μικράς Ασίας τα τελευταία χρόνια, καθιστούν τη δική μας προσπάθεια επιτακτική και επείγουσα.

Δεν μπορούμε επίσης να παραμερίσουμε το γεγονός ότι η πορεία προς την ευρωπαϊκή ενοποίηση που καταργεί τα οικονομικά και πολιτιστικά σύνορα και η αποδυνάμωση των κρατικών διαμεσολαβήσεων, επιβάλλει ως στοιχειώδη εκσυγχρονισμό την ενίσχυση των περιφερειακών θεσμών. Αν για την υπόλοιπη χώρα είναι μια σημαντική προτεραιότητα για την παραμεθόρια περιοχή είναι υπόθεση ζωτικής σημασίας.

Όλα αυτά οδηγούν στην ανάγκη κάθε απόφαση, κάθε επιλογή, κάθε πρόγραμμα, να υπαγορεύονται από μόνιμες εθνικές προτεραιότητες και να εντάσσονται σ' αυτές:

1. Σε κάθε περίπτωση προϋπανευσε! η εθνική ευαισθησία που όλους πρέπει να μας διακατέχει για την αμυντική θωράκιση της περιοχής απέναντι στην εξωτερική απειλή.
Η υπόθεση της εθνικής άμυνας είναι στοιχείο μόνιμο, οργανικά ενταγμένο στη ζωή των κατοίκων. Αρα και βασική συνιστώσα της ανάπτυξης.
2. Μακροχρόνια η άμυνα απέναντι στην εξωτερική απειλή είναι η πολιτιστική μας ταυτότητα.
Η ανάδειξή της αποτελεί ένα παράγοντα ύψιστης εθνικής σημασίας. Γι' αυτό πρέπει να γίνει απαραίτητο στοιχείο της εξωτερικής πολιτικής της χώρας. Ταυτόχρονα η ίδια η περιοχή να γίνει επίκεντρο πνευματικής και μορφωτικής ανάπτυξης με στόχο να αναδειχθεί σε διεθνές πολιτιστικό και επιστημονικό κέντρο του Ελληνισμού.
3. Η υποδομή της ανάπτυξης αποτελεί τον μεγάλο εθνικό στόχο. Η παιδεία, η υγεία, ο δρόμος, το λιμάνι, το ελικοδρόμιο ή το αεροδρόμιο, το νερό, η αποχέτευση, οι τηλεπικοινωνίες, οι συγκοινωνίες, η ενέργεια, είναι παραγωγικά έργα πέρα από τη στενά οικονομική τους σημασία. Το ίδιο και οι σωστές υπηρεσίες και το αξιόπιστο κράτος. Ιδίως για τις πιο απομακρυσμένες και υποβαθμισμένες περιοχές της θράκης και τα μικρά νησιά του Αν. Αιγαίου, αποτελούν το πιο ισχυρό όπλο της άμυνας.
4. Η οικονομική ανάπτυξη και η ανταγωνιστική οικονομία είναι ο βασικός μοχλός παραμονής του πληθυσμού στην περιφέρεια. Αλλά και το πιο ελκυστικό κίνητρο για την μετεγκατάσταση πληθυσμών από άλλες περιφέρειες ή από τους έλληνες της διασποράς στην περιοχή.
Και είναι σαφές ότι ανταγωνιστική οικονομία χωρίς παραγωγικές επενδύσεις, χωρίς άρση των περιοριστικών παραγόντων που απορρέουν από τη φυσική και γεωγραφική ιδιομορφία, χωρίς διεύρυνση των πόρων που επενδύονται στην περιοχή, δεν νοείται.
5. Στις εθνικές προτεραιότητες σημαντική θέση κατέχει η αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος. Όχι μόνο με μέτρα μακροπρόθεσμης ανάπτυξης. Χρειάζεται άμεσος πολεοδομικός και χωροταξικός σχεδιασμός, οικονομικά και κοινωνικά κίνητρα, για εθελούσια μεν αλλά προσανατολισμένη πολιτική εγκατάστασης ή μετεγκατάστασης πληθυσμών.

3. ΕΘΝΙΚΗ ΑΜΥΝΑ

Η ποιοτική αναβάθμιση και ο εκσυγχρονισμός των Ενόπλων Δυνάμεων για την αμυντική θωράκιση της περιοχής αποτελεί πάγια πολιτική για πολλά ακόμη χρόνια και μέχρι να εξαλειφθούν οι απειλές.

Η ενότητα λαού και ενόπλων δυνάμεων δεν μπορεί να εξαντλείται στην ρητορική του επίκληση. Επιβάλλει πολιτικές όπως η σωστή αξιοποίηση της εμπειρίας και γνώσης του στρατού στην ανάπτυξη και τα έργα υποδομής της περιοχής. Όπως η σωστή και σταθερή συνεργασία των τοπικών φορέων και της στρατιωτικής ηγεσίας. Όπως η οργανική ένταξη των στελεχών του στρατού, στη ζωή του τόπου, στο κοινωνικό και πολιτιστικό πεδίο.

Και όλα αυτά πάντοτε μακριά από τον κομματισμό και με ενίσχυση του δημοκρατικού φρονήματος και της απρόσκοπτης λειτουργίας των ενόπλων δυνάμεων. /

Η οργάνωση της παλλαϊκής άμυνας με σχέδιο συμπληρωματικό στην στρατιωτική διάταξη είναι απαραίτητο στοιχείο για την ολοκλήρωση της αμυντικής θωράκισης. Πρέπει να δεσμευτούν όλοι οι φορείς και ιδιαίτερα οι πολιτικές δυνάμεις του τόπου ότι θα προωθήσουν και θα εφαρμόσουν το νομοθετικό πλαίσιο που απαιτείται.

4. ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Μια μεγάλη και μόνιμη πολιτική πρέπει να κατευθυνθεί στο στόχο να αναδείξουμε τόσο στον τόπο μας, όσο -κυρίως- διεθνώς την ελληνικότητα της θράκης και του Αιγαίου.

Για το σκοπό αυτό αναγκαία προϋπόθεση είναι η διασφάλιση πολλαπλάσιων πόρων στους φορείς αυτής της προσπάθειας.

Ιδιαίτερα: Στην παιδεία, την εκπαίδευση, την ιστορική έρευνα, τον πολιτισμό, στην ενθάρρυνση των πολιτιστικών φορέων και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά και στην άσκηση ειδικής εξωτερικής πολιτικής.

Προέχει η αποδοχή αυτής της αναγκαιότητας από τους τοπικούς φορείς αλλά και η αξιοποίηση των Κοινοτικών προγραμμάτων και των δυνατοτήτων που παρέχουν γι' αυτό οι απόδημοι Έλληνες.

Οι στόχοι μας είναι:

- Η ουσιαστική αναβάθμιση, η επιστημονική και διοικητική στελέχωση και η ερευνητική πρωτοβουλία των Δυο Περιφερειακών Πανεπιστημίων (Αιγαίου και Θράκης), ώστε να γίνουν το επίκεντρο της πνευματικής και πολιτιστικής ζωής.
- Η ανάδειξη και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς μέσα από προγραμματικές συμβάσεις του Υπ. Πολιτισμού με τους τοπικούς φορείς.
- Η αξιοποίηση της σύγχρονης δυναμικής που αναπτύσσει στην ευρύτερη περιοχή η Ορθοδοξία με επίκεντρο το Οικουμενικό Πατριαρχείο και τους χώρους που μπορούν να εκφράσουν ή να συμβολίσουν συγκεκριμένες πρωτοβουλίες (π.χ. η Πάτμος τόπος διαλόγου των ορθοδόξων εκκλησιών).
- Η στήριξη και ενίσχυση της πνευματικής και καλλιτεχνικής δημιουργίας, η ενίσχυση των τοπικών δημιουργών, η προστασία της πνευματικής ιδιοκτησίας, η προβολή των τοπικών πολιτισμών και η συστηματική στράτευση διανοουμένων και καλλιτεχνών της περιοχής στην κοινή εθνική υπόθεση.

Για την επίτευξή τους πρέπει να κινητοποιήσουμε τον πνευματικό και επιστημονικό κόσμο της χώρας, την ελληνική εκκλησία, τους τοπικούς πολιτιστικούς φορείς, τον εκπαιδευτικό κόσμο. Κυβέρνηση και κόμματα πρέπει να αναλάβουν τις αναγκαίες πρωτοβουλίες. Οι τοπικοί φορείς να συντονίσουν τις προσπάθειές τους με τους φορείς των αποδήμων στην υπόλοιπη Ελλάδα και το εξωτερικό. Είναι πρώτη προτεραιότητας στόχος.

5. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η ισομερής και ιεραρχημένη περιφερειακή ανάπτυξη και η διαμόρφωση όρων που θα καθιστούν την τοπική οικονομία ανταγωνιστική είναι οι δύο πόλοι της αναπτυξιακής στρατηγικής.

Η ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα σε πλούσιες και φτωχές περιοχές, ανάμεσα σε μεγάλα και μικρά νησιά πρέπει να προτανεύει πάντοτε στις επιλογές μας.

Η αξιοποίηση των σημαντικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων και των πλουτοπαραγωγικών πόρων πρέπει να συμβαδίζει με το σεβασμό στο περιβάλλον της ανάπτυξης, το οικοσύστημα της περιοχής, τη φυσική ομορφιά του τόπου και την ποιότητα ζωής των κατοίκων.

Για την θράκη πρέπει να αποφασηθούμε ότι κεντρικός αναπτυξιακός στόχος είναι ένας ολοκληρωμένος παραγωγικός ιστός που βασίζεται στην αγροτική οικονομία και τη βιομηχανική ανάπτυξη, με σαφείς ιεραρχήσεις, στα πλαίσια συνολικού σχεδίου. Και με συμπληρωματικές τις άλλες παραγωγικές δραστηριότητες.

Για τα μεγάλα νησιά του Αν. Αιγαίου που διαθέτουν τις αναγκαίες εδαφολογικές, πληθυσμιακές και παραγωγικές δυνατότητες πρέπει να επιδιωχθεί η κατά το δυνατόν ισομερής και ισόρροπη ανάπτυξη ανάμεσα στους παραγωγικούς τομείς. Για τα μικρά και απομακρυσμένα νησιά το βάρος πέφτει στην δημιουργία αναπτυξιακής υποδομής που να κρατά τον πληθυσμό στον τόπο του. Σε ότι αφορά τον τουρισμό κεντρικός στόχος είναι η στροφή στην ποιοτική του ανάπτυξη.

Στα πλαίσια αυτών των στόχων μπορούμε να προσδιορίσουμε συγκεκριμένες παραγωγικές ιεραρχήσεις:

- Στην αγροτική οικονομία οι βασικές κατευθύνσεις στοχεύουν:
 - στην αναδιάρθρωση των καλλιεργειών εν όψει των ευρωπαϊκών εξελίξεων και τον εντοπισμό των ανταγωνιστικών προϊόντων
 - στην πολιτική αυτάρκεια για την εσωτερική αγορά με την τυποποίηση των προϊόντων.
 - στην χωροθέτηση γεωγραφικών και κτηνοτροφικών ζωνών
 - στην ενίσχυση της αλιείας και της ιχθυοκαλλιέργειας
- Στη βιομηχανία, τη βιοτεχνία και την τεχνολογική στρατηγική πρέπει να υπάρξει πραγματική αντιστοίχιση με τις πλουτοπαραγωγικές πηγές και τους πόρους, τη δυνατότητα της μεταποίησης και τις κλαδικές προτεραιότητες. Δέσμη ειδικών επενδυτικών κινήτρων και επιδοτήσεων των εξαγωγών μπορούν να ενισχύσουν την προσπάθεια. Όπως επίσης και η θέσπιση καθεστώτος επιδοτήσεων των θέσεων εργασίας στο δευτερογενή τομέα, την βιομηχανία και τη βιοτεχνία, με στόχο την κάλυψη των τοπικών αναγκών.
- Η αξιοποίηση και εκμετάλλευση του άφθονου ορυκτού πλούτου στη θράκη αλλά και σε ορισμένα νησιά (περλίτης, αντιμόνιο, μάρμαρο, ελαφρόπετρα), η ορθολογική εκμετάλλευση του γεωργικού, δασικού και αλιευτικού πλούτου είναι η πρώτη προτεραιότητα.

- Η εγκατάσταση αυστηρά επιλεγμένων, μικρών και ευέλικτων μονάδων, υψηλής έντασης τεχνολογίας, που παράγουν εξειδικευμένα προϊόντα, που ανιχνεύουν καινοτομίες και παρέχουν πληροφορίες και υπηρεσίες είναι μια σημαντική δυνατότητα που μπορεί να απορροφήσει επενδύσεις.
- Η χρήση της πληροφορικής και της τεχνολογίας στον τουρισμό, η ανάδειξη εναλλακτικών και ειδικών μορφών τουρισμού με την απαραίτητη κατασκευή συνεδριακών κέντρων (Λέσβος, Ρόδος, Κώς), η οργάνωση πρότυπων οικισμών από απόδημους Έλληνες, είναι τομείς με σημαντική δυνατότητα.
- Η ανάγκη να επιβιώσουν πρότυπες δραστηριότητες που ακόμη επιζούν (σπογγαλιεία στην Κάλυμνο, μαστίχα στη Χίο, ούζο στη Μυτιλήνη) ή επαγγέλματα ιδιαίτερης τέχνης και αξίας (π.χ. του καραβομαραγκού) και να συντηρηθούν παραδοσιακές τέχνες (π.χ. χειροποίητη κλωστοϋφαντουργία), στα πλαίσια μιας βιοτεχνίας και βιομηχανίας ποιοτικής κλίμακας πρέπει να ληφθούν σοβαρά υπ' όψη. Και αυτό σημαίνει αντίστοιχη διεύρυνση και αναβάθμιση της εκπαίδευσης (τεχνικές σχολές στη Θράκη, σχολές εμπορικού ναυτικού στα νησιά, σχολή υποβρύχιας ιατρικής στην Κάλυμνο, ναυτικά λύκεια, ωδεία και μουσικές σχολές παραδοσιακής μουσικής ή κατασκευής οργάνων) καθώς και κίνητρα για επενδύσεις σ' αυτούς τους τομείς.
- Η ενίσχυση των προσπαθειών για μετεγκατάσταση πληθυσμών που θα διευρύνουν το παραγωγικό δυναμικό στην περιοχή, είναι απολύτως αναγκαία. Με άμεση προτεραιότητα στην εγκατάσταση ομογενών με προγράμματα είτε εθνικού χαρακτήρα (π.χ. Θράκη) είτε τοπικού (π.χ. Ψαρά ή Ρόδος) για την αντιμετώπιση του δημογραφικού προβλήματος αλλά και συγκεκριμένων αναπτυξιακών στόχων, πρέπει να μελετηθεί ένα ολοκληρωμένο σχέδιο, που θα ενταχθεί στον περιφερειακό σχεδιασμό. Γι' αυτό το σκοπό είναι απαραίτητη και υποχρεωτική η μόνιμη συνεργασία του Ιδρύματος Παλινοστούντων Ομογενών με τις περιφέρειες για την απορρόφηση των πόρων από τα κοινοτικά ταμεία.

6. ΕΡΓΑ ΥΠΟΔΟΜΗΣ

Ταχύρρυθμα αναπτυξιακά προγράμματα που αφορούν είτε τα συνεχιζόμενα μεγάλα έργα είτε νέο προγραμματισμό, οφείλουν να ολοκληρώσουν την αναπτυξιακή υποδομή.

Το τέλος της δεκαετίας του '90 πρέπει να βρει τη θρακη και το Αν. Αιγαίο ικανά να σηκώσουν το βάρος της ανάπτυξης, χωρίς να παραμένουν άλυτες στοιχειώδεις ανάγκες που σήμερα κρατούν την περιοχή στη στασιμότητα.

Η κτιριακή υποδομή των σχολείων, των πανεπιστημίων και των πολιτιστικών κέντρων. Ο εκσυγχρονισμός των νοσηλευτικών ιδρυμάτων. Η συντήρηση των υπάρχοντων οδικών δικτύων και των παραδοσιακών κτισμάτων. Η ανακήρυξη παραδοσιακών οικισμών, εθνικών δρυμών, περιοχών ιδιαίτερου φυσικού κάλλους. Η αναβάθμιση και επέκταση των αθλητικών εγκαταστάσεων. Είναι έργα που συντελούν στη συντήρηση της υπάρχουσας υποδομής και ασφαλώς προϋποθέτουν μια μόνιμη πολιτική. Πέρα από αυτά όμως, απαιτούνται μια σειρά από ιεραρχημένα έργα ώστε να διασφαλιστεί πλήρως και να διευκολυνθεί η αναπτυξιακή προσπάθεια.

I. Για την περιοχή της ΘΡΑΚΗΣ οι γενικές κατευθύνσεις είναι οι ακόλουθες:

- ολοκλήρωση του δικτύου οδικών συγκοινωνιών με προτεραιότητα τους αυτοκινητόδρομους Θεσσαλονίκης - Γέφυρας Κήπων και Αλεξανδρούπολης - Ορμενίου, καθώς και το οδικό δίκτυο των ορεινών περιοχών.
- εκσυγχρονισμός και επέκταση του σιδηροδρομικού δικτύου Θεσσαλονίκης - Ορμενίου
- διεθνοποίηση του λιμένα Αλεξανδρούπολης, αξιοποίηση του λιμένα του Πόρτο - Λάγος, εκσυγχρονισμός των τελωνείων και άνοιγμα του τελωνείου Νυμφαίας
- επέκταση και ενίσχυση του αερολιμένα Αλεξανδρούπολης και δημιουργία μικρού δικτύου ελικοδρομιών στις πρωτεύουσες των επαρχιών και τη Σαμοθράκη
- σύνταξη Κτηματολογίου Θράκης και υποχρεωτικός ποτιστικός αναδασμός που θα ορθολογικοποιήσει την ανάπτυξη της περιοχής και θα οριοθετήσει αγροτικές, βιομηχανικές, τουριστικές και πολιτιστικές ζώνες.
- αρδευτικό δίκτυο σε πλήρη επάρκεια με την προώθηση του αναπτυξιακού τμήματος του έργου του Θησαυρού Νέστου, του φράγματος Δερείου και Ιάσμου-Δειλινών, μιας σειράς μικρότερων φραγμάτων και υδροταμιευτήρων καθώς και έργα εγγειοβελτικά και αντιπλημμυρικά.

- οριστική επίλυση του ενεργειακού προβλήματος, με την επέκταση του αγωγού φυσικού αερίου και στους τρεις νομούς, με την ταχύρρυθμη εφαρμογή επενδυτικού προγράμματος της ΔΕΗ για ηλεκτρική ενέργεια υψηλής τάσεως και γεωργικό εξηλεκτρισμό, με την αξιοποίηση γεωθερμικών πηγών
- εκσυγχρονισμός των τηλεπικοινωνιών με ψηφιακό επενδυτικό πρόγραμμα του ΟΤΕ
- βελτίωση της τουριστικής υποδομής με την κατασκευή μαρινών (π.χ. Σαμοθράκη) αξιοποίηση ιαματικών πηγών (π.χ. Τραϊνούπολη - Σαμοθράκη - Θερμές - Αλεξανδρούπολη - Ποταμιά - Σπήλαιο Μαρωνείας)
- δημιουργία πρόσθετης πολιτιστικής υποδομής με την κατασκευή μικρών μουσείων και βιβλιοθηκών, ανάδειξη αρχαιολογικών και βυζαντινών χώρων (Αβδηρα, Μαρώνεια, Διδυμότειχο κ.ά.), των οικισμών φυσικού κάλλους
- κατασκευή του πανεπιστημιακού νοσοκομείου της Αλεξανδρούπολης
- γρήγορη αποπεράτωση των Πανεπιστημιούπολεων Κομοτηνής και Ξάνθης

II. Για τα νησιά του Αν. ΑΙΓΑΙΟΥ οι γενικές κατευθύνσεις είναι οι ακόλουθες:

- βελτίωση, εκσυγχρονισμός και επέκταση λιμένων και λιμενικών εγκαταστάσεων, κατασκευή αλιευτικών καταφυγίων (π.χ. Αστυπάλαια), ή ιχθυόσκαλας (π.χ. Χίος, Μυτιλήνη), συγκεκριμένα κίνητρα για ανάπτυξη των θαλάσσιων μεταφορών και συγκοινωνιών ιδιαίτερα στις άγονες γραμμές
- κάλυψη με ελικοδρόμια ή μικρά αεροδρόμια όλων των νησιών, επέκταση ή εκσυγχρονισμός των αεροδρομίων Λέσβου, Σάμου, Χίου, Λήμνου, Κώ και διατήρηση υπαγωγής στον εθνικό αερομεταφορέα
- ολοκλήρωση οδικών δικτύων εξαιρετικής σημασίας σε όλα τα μεγάλα νησιά (Λέσβος, Χίος, Σάμος, Κώς, Ρόδος, Κάρπαθος) και επίλυση προβλημάτων υποδομής στα μικρότερα
- καθιέρωση διαπεριφερειακών συγκοινωνιακών συνδέσεων (αεροπορικές, ακτοπλοϊκές) ανάμεσα στα νησιά και τις περιφέρειες της περιοχής, με τη σύσταση ειδικού φορέα

- άμεση αντιμετώπιση του προβλήματος της ύδρευσης με προσήετα μέτρα και οριστική επίλυση με κατάλληλα προγράμματα κατασκευής φραγμάτων και λιμνοδεξαμενών καθώς και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας στην ύδρευση, την αποχέτευση, το βιολογικό καθαρισμό
- εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας στις τηλεπικοινωνίες (πρότυπο ψηφιακό κέντρο Ρόδου) και σύνδεση με υπερεθνικά δίκτυα παροχής υπηρεσιών
- ενίσχυση τουριστικής υποδομής, με την κατασκευή μαρινών (π.χ. Κώς, Ρόδος, Λέσβος, Χίος, Λήμνος) με την αξιοποίηση ιαματικών πηγών (Λέσβος, Σάμος, Νίσυρος), με την κατασκευή συνεδριακών κέντρων (Ρόδος, Κώς, Λέσβος)
- ανάδειξη των πλούσιων αρχαιολογικών χώρων, της πολιτιστικής κληρονομιάς, των οικισμών φυσικού κάλλους (δρυμοί, παραδοσιακά χωριά, μεσαιωνικές πόλεις, φρούρια, αρχαία μνημεία) που γεμίζουν κάθε νησί
- αξιοποίηση εναλλακτικών και ήπιων μορφών ενέργειας (ηλιακή, αιολική, γεωθερμία) που ενισχύει τα ενεργειακά αποθέματα
- κατασκευή νέου περιφερειακού νοσοκομείου στη Ρόδο, απαπεράτωση επεκτάσεων και εκσυγχρονισμός των υπάρχόντων (π.χ. Σάμος)
- ανάπτυξη κοινωνικού εξοπλισμού με ευρεία εφαρμογή της τηλεϊατρικής που μπορεί να προλαμβάνει τα κρίσιμα περιστατικά και σύνδεση μόνιμη (με ελικόπτερα) με το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Ηρακλείου και Αλεξανδρουπόλεως

7. ΜΕΤΡΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Κανένα πρόγραμμα δεν μπορεί να εφαρμοστεί και καμιά ανάπτυξη να επιτευχθεί χωρίς τους αναγκαίους πόρους.

Ενα σημαντικότατο ποσοστό απ' αυτούς καλύπτουν τα δύο Ειδικά Προγράμματα που χρηματοδοτούνται και από την ΕΟΚ. Το Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα θράκης που είναι ήδη σε εφαρμογή και το Ειδικό Πρόγραμμα για το Αιγαίο που πρόκειται να τεθεί σε εφαρμογή μέσα στο 1992.

Σ' αυτά τα Προγράμματα πρέπει να τεθούν οι βασικές οικονομικές επιλογές που αφορούν:

- τη μείωση κατά 50% των συντελεστών του ΦΠΑ στα νησιά του Αιγαίου και αντίστοιχο μέτρο προσαρμοσμένο στην Θράκη
- την επιδότηση των θαλάσσιων μεταφορών και των αερομεταφορών για προϊόντα και εισιτήρια
- την επιδότηση θέσεων εργασίας στο δευτερογενή τομέα
- τη χρηματοδότηση σύγχρονης τεχνολογίας, επενδύσεων και έργων υποδομής
- την ενίσχυση και προστασία της τοπικής αγροτικής και αλιευτικής παραγωγής
- τη χρηματοδότηση του εκσυγχρονισμού των επιχειρήσεων, της εκπαίδευσης, επαγγελματικής κατάρτισης και εξειδίκευσης προσωπικού.

Παράλληλα στο εθνικό επίπεδο μια σειρά από ειδικές πολιτικές και μέτρα καθώς και παροχή κινήτρων πρέπει να θεσπιστούν από τα αρμόδια Υπουργεία για την ενίσχυση της γεωργίας, της κτηνοτροφίας, της αλιείας, της βιοτεχνίας, της μεταποίησης, των πολιτιστικών και τουριστικών δραστηριοτήτων στην περιοχή. Ειδικότερα για την ανάδειξη του αρχαιολογικού και πολιτιστικού πλούτου απαιτείται αυτοτελής χρηματοδότηση από ειδικά θεσμοθετημένο πόρο που προέρχεται από τα κρατικά έσοδα. Καθώς επίσης και ειδικά αναπτυξιακά προγράμματα που οι τοπικοί φορείς πρέπει να επεξεργαστούν και η πολιτεία να ενισχύσει την εφαρμογή τους για τις πιο υποβαθμισμένες περιοχές και τα φτωχά νησιά.

Για την ενίσχυση του επενδυτικού κλίματος πρέπει να τροποποιηθεί ο αναπτυξιακός νόμος με παροχή ειδικών κινήτρων για επενδύσεις μεγάλης κλίμακας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα, για ιδιωτικές επενδύσεις στις χερσαίες περιοχές και στα μεγάλα νησιά και για μικρής κλίμακας επενδύσεις στις υποβαθμισμένες περιοχές και τα μικρά νησιά, με αντίστοιχη κατάργησή του πλαφόν που ισχύει σήμερα.

Τέλος ειδικά μέτρα που αφορούν την τιμολογιακή πολιτική (μειωμένες τιμές στα καύσιμα, το ρεύμα, τα εισιτήρια), τα εξαγωγικά κίνητρα, τα επιτόκια χορηγήσεων, τις τοπικές συλλογικές συμβάσεις εργασίας ολοκληρώνουν την οικονομική πολιτική που απαιτείται.

3. ΘΕΣΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Ο προσδιορισμός εξειδικευμένων στόχων, και η διαμόρφωση συγκεκριμένων επενδυτικών προγραμμάτων, απαιτεί και αντίστοιχο θεσμικό πλαίσιο που να ενισχύει την αναπτυξιακή προσπάθεια.

Η ουσιαστική αναβάθμιση των Υπουργείων Μακεδονίας - Θράκης και Αιγαίου με τη δημιουργία δυο αντίστοιχων περιφερειακών ταμείων όπου συγκεντρώνονται οι πόροι από όλα τα προγράμματα, Κοινοτικά, Εθνικά, Νομαρχιακά, είναι η πρώτη προτεραιότητα. Για το σκοπό αυτό πρέπει να υπάρξει ξεχωριστό πρόγραμμα για κάθε μία από τις δύο περιοχές με ειδικούς κωδικούς αριθμούς.

Η ενίσχυση της περιφερειακής συγκρότησης με δημιουργία σε κάθε περιφέρεια επιτελικού προγραμματικού κέντρου, αναπτυξιακής εταιρείας που να επεξεργάζεται προτάσεις, επενδυτικά σχέδια και να διαπραγματεύεται με τα όργανα της ΕΟΚ, γραφείου ΕΟΚ σε κάθε νομό, είναι επίσης πρωταρχική ανάγκη. Στα πλαίσια αυτά τα όργανα πρέπει να γίνουν η 14η Περιφέρεια της χώρας.

Η μεταβίβαση πόρων και αρμοδιοτήτων από το Κέντρο στο νομό και από κεί στα Επαρχία πρέπει να συνδυαστεί με την γρήγορη προετοιμασία και τελικά ανάδειξη της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, που πρέπει να αναλάβει όλο το πακέτο των επενδυτικών προγραμμάτων στην περιοχή. Η ισχυροποίηση της πρωτοβάθμιας αυτοδιοίκησης με εθελοντικές συνενώσεις αλλά και η αξιοποίηση των αναπτυξιακών συνδέσμων και των προγραμματικών συμβάσεων πρέπει να επιταχυνθεί. Θα μπορούσε η περιοχή να γίνει πιλότος για την περιφερειακή οργάνωση που αντιστοιχεί στις σημερινές ευρωπαϊκές εξελίξεις. Η προσπάθεια μπορεί να ξεκινήσει αμέσως με έκδοση προεδρικών διαταγμάτων για αποκέντρωση αποφάσεων, αρμοδιοτήτων και πόρων στους περιφερειακούς θεσμούς γι'αυτήν ειδικά την περιοχή.

Ο εκσυγχρονισμός και η αποκέντρωση του Κράτους συνδέεται με τη δημιουργία αποκεντρωμένων υπηρεσιών (εμπορίου, υγείας, τουρισμού) σε κάθε επαρχία, την κάλυψη των πολυαριθμών κενών θέσεων με εξειδικευμένο και επαρκές προσωπικό με τρόπο αξιοκρατικό και με προτεραιότητα στην εντοπιότητά του.

Τοπικοί διαγωνισμοί είναι αναγκαίοι.

Ταυτόχρονα συγκεκριμένα κίνητρα που αφορούν τη στέγη, την απομακρυσμένη περιοχή, την επιδότηση της εργασίας (επέκταση και διεύρυνση του 6%), που να εξισορροπούν το λειτουργικό κόστος των επιχειρήσεων αλλά και το κόστος διαμονής και διαβίωσης των δημόσιων υπαλλήλων και των εργαζομένων στην περιοχή, θεωρούνται απαραίτητα. Πρέπει ακόμη να ληφθεί μέριμνα για την βαθμολογική εξέλιξη των υπηρετούντων στις παραμεθόριες περιοχές, όπως επίσης και η αναγκαστική για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα παραμονή κάθε δημοσίου υπαλλήλου σε αυτές.

9. ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΕΣ

Ιδιαίτερης εθνικής σημασίας είναι η πολιτική μας απέναντι στις θρησκευτικές μειονότητες που ζούν στην περιοχή, όπως είναι η μουσουλμανική μειονότητα της Ροδόπης και της Ξάνθης και οι ελάχιστοι μουσουλμάμοι της Ρόδου και της Κώ.

Οι μουσουλμάμοι της περιοχής αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα του έμφυχου δυναμικού της χώρας. Είναι έλληνες πολίτες σε πλήρη ισονομία και ισοπολιτεία έναντι των χριστιανών ελληνών πολιτών.

Είναι για μας απαραβίαστες αρχές ο σεβασμός στην προσωπικότητα και την ελευθερία του ατόμου, η θρησκευτική, γλωσσική, κοινωνική και πολιτιστική του ελευθερία, η απρόσκοπτη έκφραση των ηθών και των εθίμων του.

Κατά συνέπεια, η Συνθήκη της Λωζάνης και οι επιταγές της Διάσκεψης για την Ασφάλεια και τη Συνεργασία στην Ευρώπη (ΔΑΣΕ) αποτελούν κείμενα όχι απλώς αποδεκτά, αλλά κατευθυντήρια στη χάραξη της πολιτικής μας.

Η προσαρμογή και η συμμόρφωση όλων των συντελεστών της κοινωνικής οργάνωσης της ελληνικής δημοκρατίας, όπως είναι το κράτος, οι υπηρεσίες, οι αντιπροσωπευτικοί θεσμοί, οι τοπικοί φορείς, αλλά και των μεμονομένων πολιτών, σε αυτή την πολιτική είναι αυτονόστη.

Καμιά ανοχή δεν πρέπει να υπάρχει σε ένδεχόμενες παραλείψεις, κωλυσιεργίες ή πρακτικές προσώπων ή φορέων που έρχονται σε αντίθεση μ'αυτή την πολιτική.

Πρέπει να καταβάλουμε συστηματική και συντονισμένη προσπάθεια με κύρια πλευρά τη μορφωτική, την πολιτιστική και την κοινωνική της όψη, για μόνιμη και συνεχή επικοινωνία με τις μειονότητες σε ενιαίο κοινωνικό και οικονομικό χώρο.

Η κοινωνική συνοχή σε συνθήκες ισότητας και δημοκρατίας αποτελεί τον πιο συνεκτικό κρίκο της ενότητας του έθνους και πρέπει να πρωτανεύει απέναντι στην οποιαδήποτε διασπαστική ή διχαστική κίνηση απ'όπου και αν προέρχεται.

Παράλληλα, όμως, πρέπει να γίνει απολύτως σαφές ότι κάθε παρόμοια κίνηση που απσκοπεύει στην τεχνητή πόλωση και τη διάσπαση, που πυροδοτεί την ένταση και υποκινεί αναταραχές με στόχο την εξυπηρέτηση αλλότριων συμφερόντων θα μας βρεί αποφασιστικά αντιμέτωπους.

Δεν θα διστάσουμε να περουμε κάθε αναγκαίο μέτρο που θα προστατεύει τα εθνικά μας συμφέροντα απέναντι σε πρόσωπα ή μηχανισμούς που λειτουργούν αποσταθεροποιητικά στην περιοχή.

Είναι αναγκαίο να αναληφθεί εκστρατεία διαφώτισης της διεθνούς κοινής γνώμης που τροφοδοτείται συστηματικά με ψευδείς και παραπλανητικές "πληροφορίες".

Σε καμιά περίπτωση δεν μπορούμε να δεχτούμε την εξομοίωση του Οικουμενικού Πατριαρχείου με Μουφτείες, ούτε βέβαια την εξισορρόπηση ιστορικών εγκλημάτων κατά του ελληνισμού όπως έγινε στην Κωνσταντινούπολη, με μυθεύματα και ψεύδη που καλλιεργούνται προπαγανδιστικά και αφορούν Έλληνες πολίτες.

Για να υλοποιηθούν οι στόχοι:

- Πρέπει να προχωρήσουν τα αναγκαία μέτρα όπως η ίδρυση Ινστιτούτων Ιστορικών Ερευνών στη Θράκη και το Αιγαίο.
- Να ενισχυθεί κάθε εκπαιδευτική, μορφωτική και πολιτιστική δραστηριότητα, στην περιοχή με τη στελέχωση των σχολείων της, την ίδρυση νέων σχολείων, την ανάπτυξη της υλικοτεχνικής τους υποδομής, την τοπική δράση των πολιτιστικών φορέων και κάθε πρωτοβουλία που συμβάλλει στην αρμονική συμβίωση και την κοινωνική συνοχή.
- Να εγκατασταθεί δίκτυο αναμεταδόσεων ώστε οι ελληνικοί ραδιοτηλεοπτικοί σταθμοί να φθάνουν μέχρι και το ακρότατο χωριό των περιοχών του Αιγαίου και της Θράκης.
- Να διατεθούν από την πολιτεία οι αναγκαίοι πόροι γι' αυτό το σκοπό.

10. ΕΠΙΛΟΓΟΣ

Εμείς, οι βουλευτές της Διακομματικής Επιτροπής, θεωρούμε ότι με τη διατύπωση αυτού του Πορίσματος επιτελέσαμε ένα αναγκαίο εθνικό έργο.

Θέτουμε τα συμπράσμάτα μας υπ' όψη του Εθνικού Κοινοβουλίου. Καλούμε την Κυβέρνηση, την Αξιωματική Αντιπολίτευση, όλα τα κόμματα, αλλά και τους φορείς της πολιτείας και της λαϊκής εκπροσώπησης στη Θράκη και το Αν. Αιγαίο να ενστερνιστούν την πολιτική που ομόφωνα αποφασίσαμε και εισηγούμαστε.

Να ληφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα νομοθετικού και κυβερνητικού χαρακτήρα που να επιτρέπουν την εφαρμογή της. Και να κινητοποιηθούμε όλοι οι Έλληνες με όλες μας τις δυνάμεις για να κάνουμε την κρίσιμη αυτή μεθοριακή γραμμή, χώρο αντίστασης απέναντι σε κάθε επιβουλή και για τους κατοίκους της πηγή δύναμης, πλούτου και ευημερίας.